

TÄISKASVANUTE KARJÄÄRITEENUSED IIRIMAAL

- Abi töötutele Connolly Töötute Infokeskuses (*CICU*)
- Vahendaja (*mediator*) ametijuhend (Connolly Töötute Infokeskus)
- Ühiskondlik narkomaania programm – toetuse pakkumine ühiskonnale (Oliver Bond'i keskuse näitel)
- Catherine McAuley Keskus – toetus naistele
- Teenindusmudel Dublini Südalinna Tööhõiveteenistuse näitel (*ICES – Inner City Employment Service*)
- Toetus üliõpilastele ja karjääriteenused kõrgkoolis Tallaght'i Tehnoloogia Instituudi näitel
- *FAS* – Väljaõppe- ja Tööhõiveamet
- Pakett tööotsijatele Iirimaal (*FAS*)

Abi töötutele Connolly Töötute Infokeskuses (*CICU*)

Infokeskus pakub tasuta, konfidentsiaalselt, vabatahtlikku ja sõltumatut teenust.

Lühiülevaade ajaloost

- asutati 1988. aastal kõrge töötuse pärast, mis oli mõnedes linna edelaosa piirkondades kuni 80 %
- pärast kohalikelt organisatsioonidelt ja agentuuridelt abisaamist, hakkas Connolly Keskus otsekohe arendama teenuste valikut, et rahuldada sihtgrupi, milleks olid linna edelaosa pikaajalised töötud, vajadusi.

Peamine eesmärk

Anda informatsiooni ja abi vallas, mis puudutab sotsiaaltoetusi, riiklike tervisegarantiisid, haridust ja koolitust.

Hetkevõimalused Connolly Infokeskuses

- tasuta CV- ja trükiteenused
- informatsioon koolituste, hariduse ja ürituste kohta
- info ja soovitusel sotsiaaltoetuste, tervisegarantiide, majutuse, hinnaküsimuste alal ja abi ametlike seadusega sätestatud blankettide täitmisel

Linnasisene tööhõiveteenistus

- see on kohalik tööhõiveteenistus Dublini südalinna koostöö piirkonnas
- pakutakse karjääriteenuseid töötutele klientidele professionaalsel, konfidentsiaalsel ja terviklikul moel.

Kohalik tööhõivekeskus on osa *ICES*-ist (südalinna tööhõiveteenistusest)

- teenindatakse edelaosa Dublinist
- pakutakse spetsiaalseid individuaalseid karjääriteenuseid
  - intensiivset üks-ühele vahendamise teenust

- aktiivset tööpraktika ja värbamise teenust
- ligipääsu kliendi poolt soovitud väljaõppele ja haridusele
- abiteenuseid tööotsijatele ja tööandjatele pärast töö leidmist/pakkumist

Kellele võimaldatakse südalinna tööhõiveteenuseid?

- neile, kes on olnud töötud 6 kuud või enam ja nende abikaasadele
- ühe vanemaga peretoetuse saajatele
- ennetähtaegselt õppimise katkestanud noortele
- noortele töötutele (alla 18-aastased)
- endistele narkosõtlastele
- sisserännanutele
- endistele vangidele

Connolly Töötute Infokeskuse missioon

Connolly keskus on kohustatud tagama linna lääneosa töötutele kõrgelt konfidentsiaalset vahendusteenust ja karjäärinõustamise teenust. Tagades niisuguse tugeva ja elujõulise toetussüsteemi, suurendab Connolly keskus klientide liikumist sotsiaalhoolekandest tööle.

Printsiibid ja väärtused

Connolly keskus töötab viisil, mis tunnustab ja kinnitab:

- eneseväärikust ja võimeid
- kliendi õigust saada keskuse teenust vabatahtlikult
- suhete tähtsust, mis rajanevad usaldusel ja konfidentsiaalsusel
- iga kohtumine on kliendikeskne, mille edukust mõõdetakse kliendi poolelt vaadatuna

Pakutavad teenused

- tasuta CV teenus (trükkimine ja koostamine)
- sotsiaalhoolekande info (küsimused ja toetused)
- ametlikud seaduses sätestatud blanketid (abi täitmisel)

Kontaktid

80 & 82 The Coombe, Dublin, Ireland

Tel: 353 4530803

Faks: 353 4540091

E-mail: cicu@eircom.net

Vahendaja (*mediator*) ametijuhend (Connolly Töötute Infokeskus)

Definitsioon: läbirääkija/vahendaja on isik, kes tegutseb kui lüli kahe osapoolle vahel.

Eesmärgid ja kliendigrupp

Töötotsijaid kindlast sihtgrupist võib suunata Kohalikku Tööhõiveteenistusse (*Local Employment Service – LES*), kus tagatakse spetsialiseeritud karjääriteenuste osutamine.

Kohalik Tööhõiveteenistus tegeleb järgmiste prioriteetsete sihtgruppidega:

- pikaajaliselt töötud (aasta ja kauem)
- üksikvanemad
- õpingud katkestanud noored
- puudega inimesed
- sõltlaste abikaasad
- sisserännanud
- endised seaduserikkujad
- vähemusrahvused
- teised kohalikud kindlaksmääratud grupid

FAS (Väljaõppe- ja Tööhõiveamet Iirimaal) võib samuti suunata kliente Kohalikku Tööhõiveteenistusse.

Metoodika

Individuaalne karjääritee arendus ja tööpraktika võimaldamine on aktiivne protsess, et pakkuda karjääriplaneerimisalast tuge, nõustamist ja praktikateenust inimestele, kes on olnud pikka aega töötud. Meetod on arendatud Hollandi mudelist ja on kasutusel 1991. aastast alates. Analüüsitakse mõlemat – nii töötotsijate individuaalseid võimeid ja andeid kui potentsiaalsete tööandjate konkreetseid vajadusi. Seetõttu on see metoodika sekkumine tööturu mõlemasse poole - nii pakkumise kui ka nõudluse poolele.

Tööhõiveteenistuse ametnik peaks

- omama nõutuid oskusi ja kogemust teha seda tööd
- omama kliendisõbralikku aktiivset lähenemist
- aitama tööd otsivat klienti saavutada parim võimalus tööks
- reklaamima võimalusi võrdselt kõikidele töötotsijatele
- pakkuma toetust töötotsijatele alates praktikavõimalustest ja tööprogrammidest
- tegema koostööd *FAS*-i osakondadega, et kindlustada klientidele asjakohaste programmide korraldus
- võrgustikus Sotsiaal- ja perekonnatalituse osakonnaga pakkuda osalemist Rahvuslikus Tööhõive Tegevusplaanis (*NEAP*)
- hoidma korras sisestatud juhtimissüsteemi määratud sihtgruppidele
- olema teadlik kitsendustest ja suunama töötotsijaid agentuuridesse professionaalide juurde, et leida neile sobiv võimalus
- pakkuma reklaamiteenust tööandjatele läbi Rahvusliku Kontaktikeskuse ja Interneti
- pakkuma sobivat teenust tööandjatele
- suhtlema tööandjatega, külastama ja agiteerima neid
- aktiivsel moel otsima ja leidma teenustele turgu

Ühiskondlik narkomaaniaprogramm – toetuse pakkumine ühiskonnale Oliver Bond'i keskuse näitel

Stabilisatsiooni projekt

See projekt pakub narkosõltlastele, kes on püsival metadooni ravil (ravim heroini sõltlastele), võimalust pöörduda sõltuvusest ja säilitada stabiilsust turvalises ja toetavas keskkonnas. Projekti eesmärk on tagada võimalus isiksuse arendamiseks läbi hariduse ja tööpraktika ning aidata klientidel taasintegreeruda ühiskonda. Projekt on kliendikeskne ja kõikehõlmav. Koostööd tehakse erinevate nõustamis-, tööhõive-, praktika- ja hariduskeskustega.

Missioon

Eesmärk on õpetada sõltlane end ise aitama.

Soov

Palun aidake neil end ise aidata.

Peretoetuse teenus

Eesmärk: aidata inimesi, kes kannatavad pereliikme narkosõltuvuse pärast. Pakutakse mitmeid teenuseid:

- „astu sisse“ teenus – info kliinikutest, tervise- ja sotsiaaltoetustest, sotsiaalteenustest
- seminarid
- toetusgrupid
- meelelahutuslikud üritused

Ühiskondliku narkomaania programmi algus

- loodi linna lääneosa narkosõltlastele
- 4-korterilised kompleksid lõuna sadamakaidel (St. Audoens, Oliver Bond, Bridgefoot St., Emmet Bldgs)

Kontaktid

Community Addiction Programme

Oliver Bond Community Centre

Oliver Bond House

Dublin 8

Tel: 01 671 8998

E – mail: bondcom@eircom.net

Catherine McAuley Keskus

Catherine McAuley Keskus on pühendunud **naiste** arendamisele, nende haridusele ja heaolule. Pakutakse toetust, haridust ja informatsiooni naistele, kes otsivad varjupaika, pagulastele ja immigratidele.

Põhimõtted

- töötada naistega, eriti nendega, kes vajavad kõige enam abi
- anda naistele jõudu läbi haridus-, religiooni- ja enesearendusprogrammide
- täita vajadusi, mis pole kaetud teiste teenusepakkujate poolt
- teha koostööd teiste organisatsioonide ja agentuuridega, et rahuldada naiste vajadusi

Avatud Uste Projekt

- toetus personalilt ja vabatahtlikelt
- sõltub vabatahtlike tuumikust, kes pakuvad erinevaid teenuseid

Toetusgruppid

- 2 gruppi naistele Aafrikast
- 2 gruppi naistele Ida-Euroopast

Koolitused

- inglise keel
- arvutiõpetus

Järelvalve lastele

- piiratud
- projektis osalejatele
- toetab fond Sinu Plaan – Sinu Tulevik (asutatud Iiri valitsuse poolt, toetab Euroopa Liit 2000 – 2006)

Päevakursused (veebruar – juuni 2005)

- Meditatsioon – tasuta (30 min)
- Paasturetk lihavõttepühadeni (2t, 1x nädalas)
16 EUR tund / 90 EUR kursus
grupp: 12 – 14 inimest
6 nädalat
- Enesearenduse kursus (2t, 1x nädalas)
18 EUR tund / 160 EUR kursus
grupp: 12 – 14 inimest
6 nädalat

Lisaks toimuvad ka mitmesugused öhtused ja nädalalõpukursused.

Teenindusmudel Dublini Südalinna Tööhõiveteenistuse näitel (*ICES – Inner City Employment Service*)

Sissejuhatus

Tööotsija (klient) siseneb tööhõiveteenistusse

Vastuvõtja

- tervitab klienti
- kaardistab lühiülevaate kliendist ja suunab kliendi vahendaja juurde

Vahendaja

- informeerib klienti teenuste võimalustest
- klient ja vahendaja nõustuvad pakutavaga/olenevalt tingimustest suunatakse sobivasse asutusse, mis ei ole tööhõiveteenistuse amet

Vahendaja töötab tööhõiveameti nõustajaga

- kui klient on valmis tööle asuma, alustab vahendaja tööpraktika menetlust
- kui klient ei ole valmis tööle asuma, alustatakse planeerimist pärast 2. või 3. vahendusuuringu seansi

Kliendi edasiliikumine ja tööhõivekeskuse meeskonna arutelu

- vahendaja konsulteerib nõustajatega ja kliendile soovitatakse sobivaid muudatusi
- kliendiga toimub arutelu ja võidakse soovitada ühist toetust nii vahendajalt kui ka nõustajalt

Tööpraktika

- Tööotsija ja vahendaja jätkavad tööpraktika protsetuuridega

Sellega on tööhõiveameti roll täidetud

Kokkuvõte

- *ICES*-le eraldatakse 1 miljon EUROOT aastas (piirkond 500 000 inimest, teenindatakse umbes 500 klienti)
- Tööhõiveteenistuse ametil on 4 keskust:
  - 1) kirdepiirkond
  - 2) kagupiirkond
  - 3) loodepiirkond
  - 4) edelapiirkond
- Igal keskusel töötajaskond, kuhu kuulub:
  - mänedžer
  - 2 vahendajat
  - 1 nõustaja
  - sekretär
- Kõikide keskuste tööd koordineerivad Dublini Tööhõiveteenistuse (*ICES*) koordineerimisamet ja tööandjate koostööorganisatsioon (*ELO*)

Toetus üliõpilastele ja karjääriteenused kõrgkoolis Tallaght'i Tehnoloogia Instituudi näitel

Tallaght on Lõuna-Dublini maakonna keskus.

Elanikkond: 100 000

Tallaghti Tehnoloogia Instituut on 1993. aasta jaanuarist iseseisev kolmanda taseme õppeasutus – kõrgkool.

Õpetatavad valdkonnad: turundus ja ärimajandus, teadus, raamatupidamine, infotehnoloogia, elektri- ja mehaanika insenerid

Üliõpilasteenindus

- akadeemiline talitus
- toetused ja laenud
- majutus
- vastuvõtt, registreerimine ja eksamid
- karjäär ja kutsevalik
- kaplaniteenus (jumalateenistused, mediteerimine, toetus haiguste ja finantsraskuste korral jms)
- klubid ja ühingud
- nõustamine
- toetus puudega üliõpilastele
- tervis
- sport ja meelelahutus

Karjääriteenused

Pakutavate teenuste valdkonnad:

- karjäärivaliku info ja nõustamine
- edasiõppimine
- töövõimalused

NB! Eriti soovitatav viimasel kursusel õppijatele.

Pakutavad konkreetsed teenused

- Karjäärinõustamine – individuaalne ja grupis
- Tööotsimise tehnikad
- Intervjuu oskused / CV ettevalmistamine / avalduse vormid
- Edasiõppimine – töökoha vahetus, ümberõpe, kursused
- Diplomeeritud töötaja võimalused
- Suvine töö
- Stipendiumivõimalused

Info hankimise võimalused

- Infostend – stendid
- *A Careers Newsletter* – ajaleht ilmub 2 korda kuus (info töökohtadest, kursustest); võimalus lugeda elektrooniliselt
- Seminarid kogu akadeemilise aasta vältel

- Külalislektorid, ettevõtete esindajad, karjäärimeessid jms
- Kodulehekülg

www.it-tallaght.ic/studentsservice/careers/

Arvestamine erivajadustega üliõpilastega

NB! üliõpilane peab märkima terviseküsimustikku, kui tal on puue või eriline õpiraskus ning võtma ühendust õppeasutuse toetusteametiga.

Valdkonnad, milles neile abi pakutakse

- Täiendav õpetamine
- Spetsiaalne varustus
- Eksamite eritingimused
- Viipekeele tõlgid
- Isiklikud assistendid (abistajad)
- Lugejad (düsleksia puhul)

Nõustamisteenus

Valdkonnad:

- kohanemine
- mured, mis on seotud kursuste valikuga
- isiklikud suhted
- ebakindlus, paanikahood
- peremured
- enesekindlus
- akadeemilised raskused
- õpioskused
- eksamitehnika
- toimetulek stressiga, depressiooniga
- probleemid alkoholi ja narkootikumidega
- toitumisprobleemid

Teenus on

- professionaalne
- konfidentsiaalne
- tasuta
- individuaalne/rühmades

Kättesaadavus

- telefonitsi (sisetelefon, tavatelefon)
- meilitsi
- nõustamiskabinetis aja kokkuleppimine ajavahemikul 12:30 – 13:00

FAS – Väljaõppe- ja Tööhõiveamet

Asutatud 1988. aasta jaanuaris, et pakkuda laiaulatuslikke teenuseid tööturuametile Iirimaa

FAS-i funktsioonid on

- väljaõpe ja ümberõpe
- õpiaja määramine
- teenuse värbamine
- tööturu tegevuskavad
- tööpraktika ja juhendamise teenused
- abi ühiskonna gruppidele
- nõuanded inimestele, kes pöörduvad tagasi Irimaale ja neile, kes otsivad tööd Euroopa Liidus
- konsultatsioon ja investeringutega seotud teenused reklaamialal väljaspool riiki (läbi FAS-i Rahvusvahelise Konsultatsioonifirma)
- üle kogu Iirimaa on 63 FAS-i Tööhõive Teenindusbürood
- tööotsija registreerimiseks FAS-is täidetakse registreerimisleht ja viiakse läbi kohtumine Tööhõive Teenindusbüroo nõustajaga
- Tööhõive Teenindusbüroo ametnik koostab tööotsija kvalifikatsioonide, töökogemuse, annete ja huvide ülevaate
- tööotsijad omavad ligipääsu karjääriinfole, eneseabile, karjäärinõustamisele, informatsioonile väljaõppe ja ametikoolituse kohta, välismaal töötamise ja vabade töökohtade kohta
- läbi FAS-i Tööhõive Teenindusbüroode võivad töötajad kirjutada avalduse FAS-i väljaõppekursustele, Ühiskondlikule Tööhõiveametile ja vabadele töökohtadele.

Pakutavad teenused

1) Puuteekraaniga arvutid

Võimalus tutvuda kõikide FAS-i poolt kuulutatud vabade töökohtadega

- asukoha järgi
- kategooria järgi

Info printitakse välja vajutusega ikoonile *PRINT*. Vajutades ikoonile *APPLY*, saab teada, kuidas tööandja soovib saada avaldust (nt faksi teel).

2) Ajalehed

Ajalehtede kuulutused on vastuvõtulaua juurde seinale välja pandud

- Ajalehed on saadaval vastuvõtulauas
- Võimalus teha kuulutustest fotokoopiaid

3) Telefoni kasutamise võimalus

NB! rangelt ainult tööotsimise eesmärgil

4) Faksi teenus

CV saatmine tööandjale, andes vastuvõtulauda CV ja aadressi

5) Fotokoopiad

CV-d, tunnistused, soovitused

6) CV-de trükkimine

Käsitöölise CV antakse vastuvõtulauda. Kui CV on täidetud, teatatakse. Tavaliselt valmis 1-2 päevaga.

KÕIK TEENUSED ON TASUTA. VÕIMALUS LEPPIDA VALVELAUAS KOKKU KOHTUMINE TÖÖHÕIVE AMETNIKUGA, KES VAJADUSEL ABISTAB.

Avaldus isikliku riikliku teeninduse numbri saamiseks (PPSN APPLICATION)

ID tõendus – Euroopa Majandusühenduse liikmesriikide kodanikud, Euroopa Liidu rahvad (va Ühendatud Kuningriik) ja Islandi, Norra ning Liechtensteini kodanikud + Šveits.

Vajalikud dokumendid

- Kehtiv pass või ID kaart
- Tõend kas sünni / töö / töötuse / elukoha / maksukohustuse / hariduse kohta Euroopa Liidu riigis või Šveitsis
- Tõend aadressi kohta Irimaal

ID tõendusena ei aktsepteerita

- autojuhiluba
- ristimistunnistus
- isiklikud kirjad
- tunnistuste fotokoopad
- hiljuti avatud pangavarud

Aadressi tõendamiseks sobivad

- kommunaalarved
- ametlikud kirjad
- pangakonto väljavõte
- kehtiv kinnisvara üüri- või rendileping
- tõestatud tööandja kiri

Kõigil dokumentidel peavad olema näidatud nimi ja aadress. PPS number on vajalik tervishoius, hariduses, tulude deklareerimisel, tööhõives, autojuhilubade saamisel. Kui PPSN on olemas, aga ei mäleta seda, tuleb pöörduda kliendi identifitseerimisteenistuse poole sotsiaal- ja perekonnaametis.

TÖÖTAMINE IIRIMAAL

Et töötada Iirimaal, peab omama Iiri isikliku avaliku teeninduse numbrit (*PPSN*). Selle taotlemiseks on vaja külastada oma kohalikku sotsiaal- ja perekonnaameti asutust.

EEA rahvastel on õigus elada ja töötada Iirimaal ilma **tööloata**. EEA rahvastel, kes töötavad Iirimaal, on iirlastega samad õigused. Kaebuste korral pöörduda Tööõiguste Informatsiooni Üksuse poole.

Miimumpalk on 7 EUROOT tunnis.

Tööleping on vajalik, kui tööperiood on pikem kui 1 kuu (lisatud täpsed nõuded töölepingule).

FAS-i tutvustus ja kodulehekülje aadress – www.fas.ie

Lisaks *FAS*-ile on eraagentuurid – info: www.goldenpages.ie
www.Ifps.ie

Töökuulutused trükitakse nii rahvuslikes kui ka kohalikes ajalehtedes. Osadel ajalehtedel ilmub töökuulutuste lisa – *The Irish Times* – reedeti, Independent Newspapers – neljapäeviti ja pühapäeviti (kohalikud lehed).

Info **palgaskaaladest** – www.irishjobs.ie/advice/SalarySurvey

Tervishoiu puhul eristatakse 2 kategooriat: 1) meditsiinkaardi omanikud – teenindus täisulatuses 2) isikud, kes ei oma meditsiinkaarti, omavad õigust, kindlatest summadest sõltuvalt, kõikidele riiklike haiglate patsienditeenustele üldpalatites. Õnnetuse ja hädaabi osakondades on tasu 45 EUROOT. Info: www.doh.ie

Eratervisekindlustust pakuvad 2 asutust: www.vhi.ie ja www.bupa.ie

Oluline on:

- anda tööandjale oma *PPS* number; tema annab maksuametile teada tööle asumisest
- kirjutada avaldus ja saata see maksuametile

Makse hakatakse maksma esimesest palgapäevast. Summa sõltub palgast.

Info: www.revenue.ie

Tulumaksu arvestamine: 20% esimesest 28 000 teenitud EUROST
42% teenistusest, mis ületab 28 000 EUROOT

Sotsiaalkindlustuse eest vastutab Sotsiaal- ja Perekonnaamet. Töötajate palgast arvatakse maha summa, mida nimetatakse *PRSI* – sotsiaalkindlustusmaksuks. See arvatakse maha tööandja poolt ja edastatakse Sotsiaal- ja Perekonnaametile. Info: www.welfare.ie

Toetused töötutele

1. Töötu toetus

Kui inimene on 18 või vanem ja Iirimaa alaline elanik, makstakse töötu toetust, kui inimene ei saa töötü abiraha või kui ta on ära kasutanud oma õiguse töötü abirahale.

2. Töötu abiraha

Et saada töötü abiraha, tuleb:

- olla täielikult või osaliselt töötü (nt vähemalt vähemalt 3 päeva 6-st)
- otsida tööd
- olla töövõimeline
- soovida täisajaga tööd ja otsid tööd
- olla alla 66 aasta vana
- olla kannatanud töö kaotamise pärast, olla kaotanud vähemalt ühepäevase töö, kaasa arvatud sissetuleku kaotus

Töötü abiraha baseerub sotsiaalkindlustusmaksul (*PRSI*). Info: www.welfare.ie

Majutus

- üüripind – info ajalehtedest, internetist, kinnisvaraametitest
Info: www.daft.ie
- hostelid – noorte hostelid (An Oige)
Info: www.anoige.ie
www.ymca-ireland.org

Haridus

Tasuta haridus alg- ja keskkooli tasandil. Sel tasandil on ka erakoolid, kes ei saa riigilt toetust ega ole Haridusministeeriumi kontrolli all.

Kohustuslik haridus: vanuses 6 – 16.

Irimaal ei ole üleriigiliselt toetatud koolieelset süsteemi.

Haridus- ja Teadusosakond: www.education.ie

Hädaabi teenused

Tuletõrje, kiirabi ja politsei – valida 999 või 112. Kõned on tasuta.